

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 23. avgust 2001

štev. 34 (3132) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Zapiranje ljudskih šol: KOKS zahteva pritožbo

Na torkovi seji Koordinacijskega odbora koroških Slovencev je potekala obširna razprava o morebitnih posledicah zapiranja majhnih šol na dvojezičnem ozemlju. Predsednik NSKS Bernard Sadovnik in Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm sta odbornike seznanila s svojim dosedanjim ukrepanjem v tej zadevi, saj se množijo očitki, da »se na tem področju premalo naredi«.

V diskusiji se je ugotovilo, da je sklep koroške deželne vlade protizakonit, saj bi moral biti po koroškem šolskem zakonu iz leta 1959 s spremembami seznanjen in k posvetovanju pritegnjen tudi inšpektor za dvojezično šolstvo. Ta – inšpektor Tomaž Ogris – pa do danes ni dobil nobenega uradnega sporočila o namerah zaprtja, kaj šele, da bi se kdo z njim posvetoval.

Odborniki so ugotovili, da so namenjene ukinitve samostojnih šol in njihova sprememba v ekspoziture dejanje, ki ni brez nevarnosti za bodočnost. Medtem ko se samostojnih šol ne da ukinjati kar tako, pa se to z ekspoziturnimi, podružnicami, lahko kaj hitro in lahko zgodi.

Poleg tega pa si nihče, očitno tudi v ministrstvu za šolstvo ni na jasnem, kakšno definicijo ima naslov »ekspozitura« in kaj pomeni. (Na vsak način si od te spremembe ne bo nihče nič prihranil, saj bi odpadel le dodatek za ravnatelja, narasli pa bi drugi stroški, npr. kilometrina za ravnatelja in učitelja, ki bi se morala voziti od matične šole do podružnice in obratno.)

Na vsak način pa je bila razglasitev o namrekih spremembah očitno zavestno v polletnih mesecih, času dopustov (18. julija), ko se ljudje pač ne ukvarjajo preveč s šolo. Čas za pritožbe poteče 29. avgusta.

Deželni šolski referent ravna očitno precej samovoljno. Medtem ko je za šolo v Slovenjem Plajberku obljubil, da bo ostala, za Radiše naj bi odlok umaknili (nič pismenega ni še, je le obljuba), pa pušča ekspertiza ministrstva očitno več vprašanj odprtih kot pa jih pojasnjuje.

Potrebna je povezava prizadetih občin in pa staršev, ki so zaskrbljeni zaradi zapiranja šol – in to ne le na dvojezičnem

ozemlju. Poleg tega zahtevajo odborniki pisno zagotovitev, da bo dvojezična ljudska šola najmanj v vsaki bivši občini iz leta 1958, šola pa mora ostati, kjer je vsaj sedem učencev. Čeprav je glavni cilj ohranitev samostojnih šol, pa mora priti s strani dežele oz. vlade obvezna za-

gotovitev, da se morebitnih ekspozitur ne bo ukinjalo.

Odborniki so se odločili za podporo občini, ki bo vložila pritožbo, vendar pa se morajo pogovori nadaljevati na političnem parketu, pritožba na ustavno sodišče mora ostati izhod v sili.

S. W.



Železna Kapla je konec minulega tedna doživela pravcati »kulturni boom« z velikim številom prireditev, pa tudi obiskovalcev. Več na strani 4.

PREBLISK

Že v prejšnji številki smo pisali o skrupcalih, ki si jih množično dovoljujejo na Koroškem, ko gre za »dvojezičnost«, na katero so potem nekateri še ponosni.

Odnos do slovenščine nam ne sme biti vseeno. Je že res, da tudi »praslovinci« dela (mo)jo napake, vendar se večina zaveda, da se pač pokliče na pomoč koga drugega, ki to obrt bolje zna, kadar gre beseda v javnost. Prevajalci (»tazaresni«) bi lahko naštevali še in še primerov, ko so razne brošure, letaki, spisi in podobno v jeziku, ki mu pri najboljši volji ne moremo reči slovenščina. V prevajanje se daje čisto komu, ki »zna slovensko«, pa je. Med znati jezik in biti dober v njem pa so svetovi.

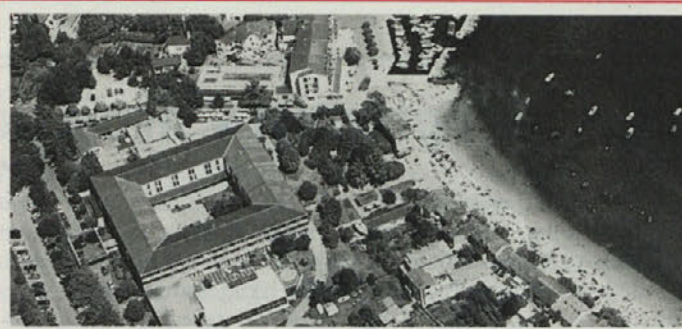
V celovškem majhnem časopisu me je spravila do smeha vest, da so ukradli sliko Zorana Musica, ki je Avstrijec (rojen l. 1909 v Gorici, ki je bila tedaj pod Avstroogrsko). Ha, moja stara mama, Do-

O sagen in sägen

lenjka, tudi, čeprav ni znala besedice nemško! Da je bil Slovenec, bi morebiti taki slikarski korifeji škodovalo, ali kaj? In da je Music Mušič, tudi ni važno. Kot ni važna razlika med sagen in sagen.

Čakam še, da bo kdo izgovoril slikarjevo ime »Soren Mjuzik«.

S. W.



16. VESTNIKOV IZLET

Letošnji izlet bo od 12. do 14. oktobra
Letovali bomo v Moščenici Dragi
v hotelu Marina

Prijave sprejema Milka Kokot, tel.: 0463/514 300-40

NSKS predstavil politične načrte

Včetrtek, 16. avgusta, sta predsednik in podpredsednik NSKS, Bernard Sadovnik in Reginald Vospernik predstavila jesensko politično delo organizacije, tematika je bilo tudi šolstvo.

Predsednik Sadovnik je sprva poudaril, da Narodni svet seveda naprej ostaja pri politiki dialoga, pa čeprav ga nekateri silijo v bližino določene stranke, in se znotraj organizacije formira opozicija. Cilj te politike je »konsenz z deželno vlado in krepitev manjšine«. Na tej poti da ga podpira večina Korošic in Korošcev, poleg tega pa da so politični rezultati, kot sklad za vrte in zakon o radiju, mejniki v boju za uresničitev dolgoletnih zahtev koroških Slovencev. Ti rezultati krepijo jezikovno kompetenco manjšine.

Jeseni bo NSKS ponovno tematiziral zastopstvo Slovencev v deželnem zboru, odločitev naj bi padla še pred volitvami. Na dnevnem redu naj bi bili tudi dvojezični napisi.

Za obstoj ogroženih šol zahteva Sadovnik politično rešitev še pred začetkom pouka. Vospernik je informiral, da pravna ekspertiza dunajskih strokovnjakov o statusu šol omogoča ekspoziture, s tem pa tudi ukinitve šol. Z ekspoziturnimi ne bi prihranili nič denarja, ker bi nastali drugi izdatki. Najmočnejši argument za obstoj šol pa je, da ležijo v močnih slovenskih območjih, iz katerih bi otroci v primeru ukinitve bili iztrgani. Vprašljivost odloka o ukinitvi šol dokazuje primer Radiše, kjer je za novo šolsko leto prijavljenih že nad 20 otrok, torej dosti več, kot jih je potrebno za obstoj šole.

Franc Wakounig

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV IN PRIJATELJEV PROTIFAŠISTIČNEGA ODPORA

vabi na izlet

v soboto, 15. 9. 2001

V Mežici se bomo poklonili spomenu padlega komandanta 3. Koroškega bataljona Franca Visočnika-Falenta in borca Jožeta Blajsa, predvojnega tajnika SPD »Zarja« v Železni Kapli.

Nato se bomo pri »Treh kraljih« na Pohorju udeležili vseslovenskega partizanskega mitinga, ki bo letos posvečen 60-letnici OF in začetka bojev proti okupatorjem ter 10-letnici samostojne države Slovenije.

Po prireditvi bomo v Slovenskih Konjicah imeli kosilo in ogled vinske kleti.

Prijavite se najkasneje do 5. septembra pri Milki Kokot, Tarviser Straže 16/I, tel. 0463/514300-40, kjer boste prejeli tudi vse podrobne informacije.



Zakaj kompromisi v dvojezičnem šolstvu

Po KHD/FPÖ-jevskem političnem prepričanju in po smernicah za doseg končnega cilja vodena akcija učiteljev, podpisnikov »platforme«, je premišljen poskus agiranja v smeri ločevanja šolarjev po jezikovnih kriterijih. Akcija še ni zaključena. Spremlja jo nekaj ukrepov kot: neupoštevanje dvojezičnosti za vse predmete v javni dvojezični ljudski šoli po šolskem oddelku deželne vlade, imenovanje ravnateljev brez kvalifikacije za pouk v slovenskem jeziku, namera ukinitve majhnih podeželskih šol, ... Mi pa se veselimo, da smo v dunajski komisiji uspeli onemogočiti namere »platforme«.

Zavedajmo se, da je bila glavna akcija »platforme« velikega strateškega pomena za KHD. Po nepotrebnem je zaposlila mnogo naših odgovornih oseb in jih odvrnila od razmišljanja o nastalih resnih problemih ne le v šolstvu. Zadevo »dvojezičnost za 4. razred« je rešilo ustavno sodišče in ne šolska komisija. Ta se je obvezala za izdelavo smernic ob nameščanju ravnateljev na dvojezičnih šolah. Tega pa se komisija še ni lotila. Naši ne zahtevajo takojšnjega zasedanja komisije.

Z javno obravnavo platformskih zahtev in nekim kompromisom v šolski komisiji je usipanje naših odgovornih oseb izvrstno uspelo. Nastal je videz, kot da so nam na Koroškem zaenkrat zelo naklonjeni. V resnici pa se spotikamo v in čez vedno nove ovire, pogosto protizakonite ukrepe ter smo vseskozi prisiljeni v neke kompromise.

Ob korektnem ukrepanju vladnih struktur na Koroškem npr. v šolstvu nikoli ne bi bilo treba iskati kompromisov. Nekdo je zainteresiran za vzdrževanje protislovenskega ozračja na Koroškem, zato premišljeno in načrtno, zadnja leta bolj previdno, hujska in trosi med ljudi neresnice ter z neutemeljenimi trditvami zagovarja protislovenske ukrepe.

Čeprav smo vedno vsi vedeli, da je treba javno dvojezično ljudsko šolo obravnavati specifično, kar je nedavno ugotovilo tudi dunajsko zvezno ministrstvo za šolstvo, nastajajo na Koroškem vedno nove oblike ukrepanja v našo škodo.

Posebno me moti, da odgovorni šolski referent in koroški deželni glavar Haider govori o »šolah slovenske manjšine«. Tako poimenovanje dvojezičnih šol je to, kar KHD že desetletja hoče – uvesti posebne ljudske šole za slovensko manjšino. Takih ljudskih šol na Koroškem ni.

Po letu 1945 so dvojezične šole nastale, da bi se na šolskem področju koroških Slovencev popravile preko desetletij storjene krivice. Ljudske šole so javne avstrijske šole s posebnim statusom, ustanovljene z namenom, da bi se tam srečali nemško in slovensko govoreči, se skupaj učili in živeli prijateljsko sožitje. FPÖ in KHD so bile te šole vedno trn v peti in sta mnogokrat zavzeli stališče proti skupni ljudski šoli na Koroškem. Je sedaj drugače?

V povezavi z dvojezično šolo na Koroškem je treba govoriti o »javnih avstrijskih šo-

lah na območju naselitvenega prostora koroških Slovencev«. Treba je poudarjati njihov pomen za koroške Slovence ter možnost spoznavanja sosedove kulture in slovenskega jezika za nemškogovoreče obiskovalce take šole. Se na Koroškem sliši kaj takega iz ust odgovornih politikov?

Na Koroškem smo daleč oddaljeni od političnega dogajanja, ki bi upoštevalo potrebe manjšine. In to kljub temu, da mladi večinoma ne nosijo v sebi sovraštva do Slovencev. Žal je premalo takih na politično odgovornih položajih. Premnogi se ravna po »koroškem ozračju«.

Kakšno to je, spoznamo npr. ob vključevanju manjšinske problematike v predvolilni boj. In ker so v demokracijah vsaj vsako tretje leto kake volitve, protislovenska propaganda ali protislovensko ukrepanje nikoli ne preneha. Za to poskrbi vedno vsaj ena od koroških strank.

Kompromisi v manjšinskih vprašanjih nikoli naj ne bi bili potrebni. Nastajajo pa takrat, ko se ukrepa proti manjšini, se ta brani in nazadnje zaradi izsiljevanja nima drugega izhoda, kot da na nekaj pristane. Navadno se ob takih kompromisih stanje za manjšino poslabša. Nekateri od nas tudi take kompromise imenujejo dosežke. Preden gremo v nova »pogajanja« bi bilo treba dobro razmisliti in upoštevati »nasprotnikovo« taktiko. Pravočasnega resnega ukrepanja z naše strani ne bi smelo manjkati. Pri tem pa se zamuja.

Franc Kukovica



Nekaterim je ta naveza očitno hud trn v peti

PRED OBČNIM ZBOROM SJK Nekateri hočejo avtoritaren model vodenja

23. junija 1996 v Modestovem domu v Celovcu. Popoldne ob pol treh je deželno zborovanje Skupnosti južnokoroških kmetov. Na dnevnem redu sta izvolitev glavnih kandidatov in izvolitev predsedstva SJK (točka 8).

Zborovanje je vodil dr. Matjež Grilc. Prve tri kandidate so udeleženci zborovanja volili posamič. Za glavnega kandidata in vodjo frakcije SJK je bil izvoljen inž. Štefan Domej iz Rinkol, Janko Zwitter iz Zahomca na drugo mesto liste. Na tretje mesto je bila izvoljena ga. Iva Müller iz Vogrč.

Letos so spet volitve v Kmetijsko zbornico, a okoliščine so bistveno drugačne. Deželno zborovanje SJK bo jutri, v petek, 24. septembra zvečer v Tinjah, torej dobre tri mesece pozneje kot pred petimi leti. Volitve v zbornico bojo 18. novembra 2001, kar pomeni, da bo volilna kampanja znatno krajša.

Najbolj zaskrbljujoče pa je, da določena skupina v SJK načrtuje dramatično spremembo volilnega postopka in izbire kandidatov ter kandidatke SJK. Volilni postopek, kot si ga predstavlja večina te skupine, krepko zaudarja po »firer-principu«, saj močno odstopa od načel demokracije. Ta postopek namreč dopušča ter podpira avtoritarno in samopašno nastopanje glavnega kandidata. On bi, če obvelja ta postopek, imel takorekoč absolutno pravico, da predlaga kandidate od 2. do 6. mesta. Na ta način bi se lahko zelo elegantno znebil njemu neljubih oseb. Kandidate od 7. do 72. mesta pa bi porazdeljeval skupno z

volilnim štabom SJK, »upoštevajoč strokovne, regionalne in strukturalne kriterije. Upoštevati je treba tudi primerno zastopanost žensk in mlajše generacije«. Zanimivo je, da ti kriteriji ne veljajo pri izbiri prvih šestih kandidatov. Delegati pa bi bili ponižani na raven dvigovalcev rok. Pred petimi leti so prav oni bili tisti, ki so aktivno izvolili prve tri kandidate SJK. Zdaj pa naj bi posamič voliti le glavnega kandidata, v ostalem pa naj bi potrdili predloge od zgoraj. Na ta dvomljiv volilni postopek se je v torek, 14. avgusta zmenila skupina z inž. Štefanom Domejem na čelu.

Na krajevnem in volilnem sestanku SJK v Šentjakobu v Rožu v torek, 21. avgusta, so predlog volilnega postopka skupine inž. Domeja odločno odklonili in ostro obsodili. Kmetje zahtevajo, da morajo vse tri doline, Rož, Podjuna in Zilja, biti enakovredno upoštevane pri sestavi liste in da obveljajo demokratična načela in strokovna merila izbire in potrditve kandidatov. Za Šentjakobčane je popolnoma nesprejemljivo, da bi ena sama oseba imela toliko oblasti v kmečkem zastopstvu. Mladi kmet Franc Baumgartner je svoje pomisleke izrazil takole: »Podjunčani hočejo diktirati, Ziljani in Rožani pa naj bi bili le za štafažo«.

Še je čas, da se pri SJK odpovejo skominam in željam po oblastnosti, in se zavedajo prvobitne naloge Skupnosti južnokoroških kmetov: to je demokratično, močno in složno zastopstvo kmetov. Kako je že dejal ravno kar izvoljeni glavni kandidat inž. Štefan Domej leta 1996: »Pozivam vas, da stopimo skupaj, da bomo pri jesenskih volitvah dosegli čim več mandatov ... Skupna pot bo merilo našega delovanja«. Tem besedam ni kaj dodati, sledijo pa naj dejanja. Franc Wakounig

ZARADI POSLEDIC HUDE SUŠE SJK zahteva, da dežela pomaga kmetom

Kmečki pregovori sicer pravijo, da mora meseca avgusta sonce krepko pripekati, če naj bo letina dobra. A pregovor je ena plat medalje, suša pa druga. Posledice suše, ki zdaj že kar precej časa pesti naravo, postajajo vse bolj zaskrbljujoče za kmetijstvo. Predvsem pri krmi so izpadi že občutni, kar je seveda dodatno udarec za govedorejce, ki se od splošnih posledic parkljevke in slinavke odnosno boleznih norih krav še niso prav opomogli. Vrh tega je cena za govedino zelo nizka.

Da bi škodo, ki so jo in jo bojo utrpeli kmetje, čim bolj ublažili, zahteva Skupnost južnokoroških kmetov hitro in nebirokratsko pomoč prizadetim kmetom. Dežela naj potrebna finančna sredstva potegne iz sklada za katastrofe ali pa naj odpre svoje finančne zaloge. Poleg tega je treba kmetom dovoliti, da površine z zeleno praho koristijo za pridobivanje krme.

Skupnost južnokoroških kmetov nadalje poziva pristojne deželne politike, na čelu kmetijskega referenta Wurmitzerja, naj zaradi pričakovanih izgub preventivno priskrbijo sredstva, s katerimi bojo lahko

podprli kmete pri nakupu potrebne krme.

Po besedah zborničnega svetnika SJK Štefana Domeja grozijo večje izgube pri koruzi, koruzni silaži, soji ter sončnicah.



Posledica suše: koruza se že suši

Obvestilo izseljencem

Kakor smo že ponovno objavili, lahko v Nemčiji vložijo prijavo oziroma prošnjo za popravilo škode žrtve nacističnega nasilja osebe, ki so bile prisilno poslone na delo ali v času preganjanja še otroci.

Opozorjamo, da je rok za vložitev tozadevnih prijav podaljšan do konca leta 2001.

Zato bivšim izseljencem, ki izpolnjujejo pogoje za prijavo škode, pa prošnji še niso vložili, svetujemo, da to napravijo čim prej. Nasvete oziroma pomoč nudi Zveza slovenskih izseljencev ob ponedeljkih in četrtek od 9. do 12. ure na sedežu organizacije v Celovcu, Tarviserstrasse 16/I, tel. šte. (0463) 514300-60.

Zveza slovenskih izseljencev

Skoraj ne mine teden, da v tej sali oni obliki lov ne bi bil vsebina medijskih poročil. Pred dnevi šele je deželo obšla vest, da so varnostne oblasti prijele dve osebi, ki sta osumljeni skoraj desetletnega krivega lova. Storjena škoda se menda približuje milijonu šilingov. Toliko suhoparna dejstva, ki pa seveda upravičeno razburjajo javnost in vselej znova odpirajo vprašanje o smislu in etičnosti lova ter o mestu lovcev v družbi, čeprav pri omenjenih osumljenih osebah ne gre za lovca, ampak res za divja oz. kriva lovca.

Z vprašanji lovske etike in osmišljenosti lova se je, tudi prav zaradi nekorektnosti in prekrškov, ki so jih storili in jih delajo lovci, ukvarjala posebna delovna skupina pri Koroški lovski zvezi. Sad tega je razvojno-etični kodeks koroških lovcev (po nemško: Leitbild der Kärntner Jäger).

Koroška lovská zveza je s tem prva deželna lovska organizacija v Avstriji, ki si je sama odredila okvire, v katerih naj bi v prihodnje bil umeščen lov kot del družbene stvarnosti in raz-

voja. Geslo razvojno-etičnega kodeksa je »Lov je odgovornost-lov je veselje«!

Paleta vprašanj in točk, zaobjetih v kodeksu, sega od lovske pravičnosti, trajnosti (Nachhaltigkeit) preko lovske kulture,

orožja, trofej in znanja o lovu do lovske kompetence. Knjižico kodeksa bojo po pošti dobili vsi člani Koroške lovske zveze.

Koroška lovská zveza se je pri izdelavi in formuliranju razvojno-etičnega kodeksa očitno

zgledovala po Slovenski lovski zvezi, ki ima že nekaj časa obvezen etični kodeks za svoje člane.

Koroška lovská zveza pa ni prva v Avstriji le pri kodeksu, ampak tudi sicer prednjači v lovskih zadevah. Koroški izpit-

ni režim je najstrožji in najzahtevnejši od vseh zveznih dežel (lov je deželna stvar) in poleg slovenskega sodi med najzahtevnejše v Evropi.

Prav tako je kot prva avstrijska lovská zveza skupno z deželno vlado Koroška lovská zveza izdelala računalniško podprt digitalni lovski kataster dežele. Ta ne omogoča le točnega pregleda nad lovišči ter nad staležem divjadi, ampak je tudi neobhodno potreben instrument prostorskega načrtovanja.

Precejšnjo pozornost posveča lovská zveza projektu »Narava-šola«, ki naj služi osveščanju mladine o ekoloških in lovskih zakonitostih, navezovanju stikov med lovci in ne-lovci, odpravljanju predsodkov ter tudi krepitevi ugleda lovcev.

Strokovno sodelovanje med lovskega zvezama Koroške in Slovenije je že dolga leta zelo plodno in tesno ter sploh zgled prekomejne kooperacije. Predvsem skupne gojitvene površine na področju Karavank so postale zgled drugim evropskim prekomejnimi gojitvenim projektom.

Franc Wakounig

Novi pristopi Koroške lovske zveze



Konec minulega tedna se je pri Pušniku v Ločah vse vrtilo okoli ovac. Bekštanjski občinski odbor Skupnosti južnokoroških kmetov je od petka, 17. avgusta naprej vabil na pokušnjo ovčjih specialitet. V nedeljo, 19. avgusta, je bila prodajna razstava ovčjih izdelkov. Paleta je segala od sira do kože, od odevi do klobukov in noga-

OVČJI DAN V LOČAH Zanimanje za ovce narašča

vic. Zanimanje za ovčje specialitete, ki so jih okusno in mojstrsko pripravili pri Pušniku ter za ostale produkte, je bilo pre-

cejšnje, predvsem pa je vladalo prijetno vzdušje. Ovčji dan v Ločah pa je ovčerejem nudil tudi možnost za strokovni pomenek in za navezovanje potrebnih stikov. Soglasno so ugotovili, da zanimanje za ovčerejo narašča. Na sliki Edi Volina iz Podkrajja, ki Joška Wrolicha prepričuje o dobrih lastnostih odeje iz ovčje volne.

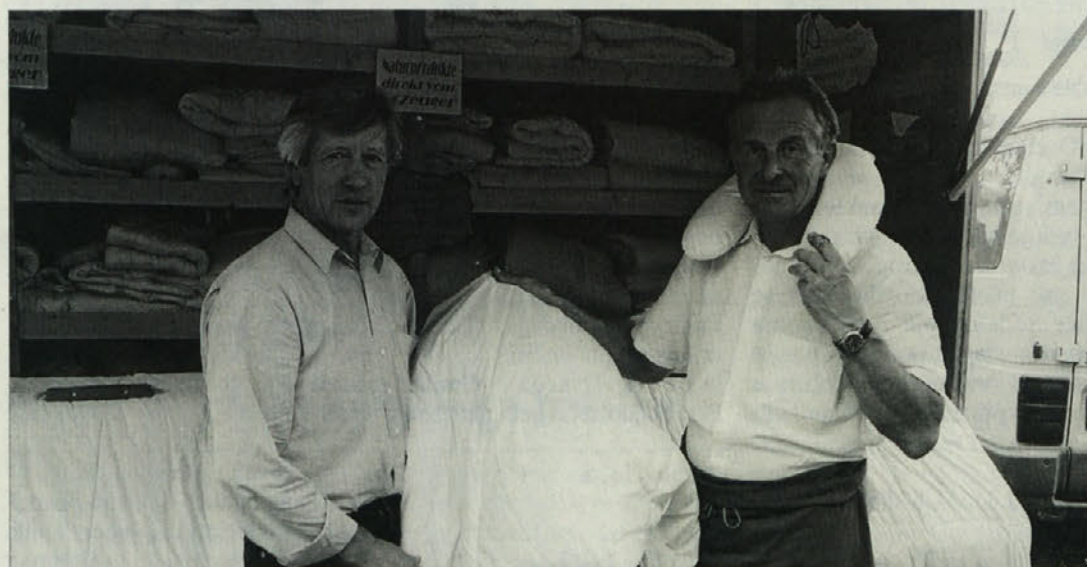
Gorski izlet v ostenje zahodne Košute

Kdo ni že slišal za najvišji vrh gorske verige Košute, za Košutnikovega turna. Manj znani pa nič manj obiskani pa so ostali vrhovi 10 km dolge Košute.

Tokrat predstavljam krožno gorsko turo skozi Hajnžev graben na Veliki vrh, naprej na Kladivo ter skozi Škrbino nazaj v dolino. Z avtom se zapeljemo v Zgornji kot v Selah, kjer lahko pri Mlečnikovi žagi parkiramo avto. Pot lahko potem nadaljujemo peš ob Hajnževem grabnu in čez poldrugo uro pridemo do zapuščene kmetije Hajnž. Kdor pa se hoče bližje pripeljati z avtom, se lahko zapelje do kmetije Gornik, od koder lahko peš pridemo v desetih minutah do kmetije Hajnž. Od Hajnža nas pripelje lepo speljana pot deloma po gozdu deloma po meliščih v poldrugi uri do Hajnževega sedla (imenuje se tudi Korošica, 1701 m). To sedlo, ki se nahaja med vzhodno ležečim Velikim vrhom ter zahodno ležečo Košutico, je včasih služil kot prehod iz Koroške na Kranjsko. Po celotnem grebenu Košute poteka državna meja med Avstrijo in Slovenijo. Za manj urjene planince je priporočljiv podvig na sosednjo Košutico, ki je je brez težav dostopna v slabi uri. Na vzhodnem zaključku sedla pa se začne direktni pristop v ostenje Velikega vrha. Ta del poti do vrha Velikega vrha je priporočljiv samo za izurjene planince. Prva polovica poti je dobro zavarovana s klini in jeklenimi vrvmi. Drugi del pa ni toliko izpostavljen in zato tudi ni zava-

rovan, kljub temu pa zahteva zelo pazljivo kontrolirano hojo. Čez dobro uro dosežemo vrh Velikega vrha (2088 m). Ta nam ponuja lep razgled na Savsko dolino, Rož ter sosednje vrhove. Tu je tudi vidna tipična struktura Karavank, blaga južna travnata pobočja ter strme severne prepadne stene. Pot nadaljujemo po lepo speljani ter netežavni grebenski poti proti vzhodu. Čez pol ure pridemo do vrha Kofce gora (1967 m), ki se nahaja severno nad znano planino Kofce, kjer sta tudi dve zelo obiskani planinski koči. Od Kofce gore imamo še dobre pol ure do vrha Kladiva (nem. Hainschturm, 2094m). Nato v dvajsetih minutah sestopimo v Škrbino (1869 m). To je izrazita zarez, ki loči zahodni del Košute od vzhodnega dela Košute. Iz Škrbine sta možna dva sestopa na severno avstrijsko stran. Prvi nepriporočljivi sestop poteka direktno skozi ozko Škrbino in ni zavarovan. Drugi lažji sestop se nahaja nekaj deset metrov vzhodno od Škrbine in vodi po delno markirani poti do prvih melišč izpod Škrbine. Tu se izgubijo markacije in tu zavijemo po lovski stezi proti vzhodu. Čez eno uro hoje prispemo na sedlo Pešince. Odtod sledimo markirani poti do Malejeve planine in čez pol ure pridemo do gostilne Škarbina. Do te gostilne pripelje iz Srednjega kota lepa, na novo asfaltirana cesta. Mi pa se moramo vračati preko kmetije Ziher do Hajnža, nato pa še do Gornika ali pa v dolino k Mlečnikovi žagi. Za celotno krožno pot bomo potrebovali približno 7 do 8 ur in dosti kondicije. Ker je opisana krožna tura deloma zelo izpostavljena in deloma slabo ali pa sploh nemarkirana, je priporočljiva samo za izurjene planince.

Marian Mickl



Edi Volina in Joška Wrolich sta pokazala, kako koristna je ovca

Herman Jäger – 75-letnik



Te dni v Škofičah praznuje svojo 75-letnico znani kulturnik, zadržnik in komunalni politik Herman Jäger. Njegovo preteklo in tudi sedanje delo je bistveno zaznamovalo življenje in obstoj slovenskega življa ne tem koncu Gur. Herman je že 32 let predsednik škofiške Posojilnice-Bank, Slovensko prosvetno društvo »Edinost« je vodil 24 let, kar 25 let pa je bil tudi vodja škofiške frakcije Enotne liste in bil kot njen predstavnik tudi občinski svetnik.

Poleg mnogih sorodnikov, prijateljev in znancev mu »Na zdravje« kličemo tudi iz uredništva Slovenskega vestnika!

SPZ – k & k ŠENTJANŽ
GORNJESAVSKI MUZEJ
JESENICE
vabijo na odprtje razstave

»Slovensko plavžarstvo 20. stoletja«

v soboto, 1. septembra 2001,
ob 18. uri
v k & k centru v Šentjanžu v
Rožu
Razstava bo na ogled do 14.
oktobra.

Prisrčno vabljeni!

DOLINA BELE-PRAZNOVANJE

Poskus prekoračevanja meja in lastne sence je uspel

Praznovanje ob 40. obletnici godbe v Železni Kapli je mimo. Tenor organizatorjev, ki so poskrbeli za pester in raznolik glasbeni, kulturni in družabni spored, ki je privabil številne obiskovalce in obiskovalke iz vseh kapelških grap, sosednjih

Mladje, kinopredstave, žegnane idr.

Težišče praznovanja pa je bilo preteklo nedeljo na šestih odrih v osrčju Železne Kaple, kjer so obiskovalci sledili pestremu kulturnemu dogajanju. Nastopile so skupine iz Slove-

zala pri gostilni Lotte, legendarna romska skupina »Ruža Nikolić-Lakatos & family« je navdušila publiko s hitrimi ritmi in z globoko življenjsko izpovedjo romske narodnostne skupnosti, nastopil je ansambel »Korenika« iz Podjune, »Črna mačka« iz Slovenije in mnogi drugi.

Na glavnem trgu so bile stojnice društva gorskih kmetov »Coppla kaša«, predstavilo se je tudi čebelarsko društvo z medenimi izdelki, Kneipp društvo, tesar Ernst Romano je rezljal lesene maske, klovn Leonardo je navdušil predvsem otroke, mlajši so imeli igralni kotiček, gostinci pa so skrbeli za dobrobit obiskovalcev. Povsod je bilo kljub neznosni vročini dobro počutje in veselo razpoloženje.

Mnenja:

Pobudnik praznovanja in predsednik godbe Adolf Welz:

tudi mi smo naš jubilej dostojno proslavili. V prihodnosti nas čaka še veliko dela pri snovanju projektov, ki jih denarno podpira EU s programom Interreg III. Obrobna regija lahko samo preživi, če bodo ljudje odkrito sodelovali na gospodarskem,

let, bo občina tudi v prihodnosti podprla.

Gostilničarka Ani Wutte: »Praznik je bil velik uspeh. Sem zelo zadovoljna, imeli smo polne roke dela. Vso čast organizatorjem! Ljudje so bili prav začuden nad uspehom. Tudi



Župan Železne Kaple Peter Haderlapp, Franziska Lippusch od združenja »Coppla kaša«, župan Solčave Vojko Klemenšek in podžupan Engelbert Ojster s soprogami (z leve)

občin, tudi onstran meje, Celovca, je nadvse pozitiven.

Zamisel, vključiti v praznovanje domača društva obeh narodnosti, je obrodila.

Pogumni predsednik domače godbe Adolf Welz in projektni vodja Zdravko Haderlap sta v kooperaciji s tržno občino Železna Kapla, z domačimi gostinci, kulturnimi društvi in iniciativami organizirala za kapelško regijo enkratni kulturni dogodek, ki je nudil za vsakogar nekaj: ljudsko kulturo, umetnost, literaturo, dvojezično bogoslužje, družabnost, kulinariko in zabavo.

Od petega avgusta so se vrstile razne prireditve: pohod na Obir v spomin H. Velika in V. Polanška, vernisaža N. Klavore, literarno branje in dia show, razstavi na glavnem trgu, dela keramičarke N. Novak in strugarja F. Merkača, lovska razstava, kratki filmi, Film



Člani Čebelarskega društva Železna Kapla z medenimi izdelki

nije, Madžarske, Koroške in Avstrije.

Folklorna skupina SPD »Zarja« je navdušila s plesi na odru na glavnem trgu, znana avstrijska pop band »Blue-spumpn« je pritegnila veliko mladih na oder za cerkvijo, skupina »Glasbeniki« z bobnarjem Emilom Krištofom je dže-

»Osebnost sem več dosegel, kot sem si to pričakoval. Vreme nam je bilo zelo naklonjeno, obisk je bil zadovoljiv, prireditve je obiskalo okrog 2.000 ljudi z vse južne Koroške. Kar se tiče sodelovanja med obema narodnostnima skupinama, nam je uspel kvantni skok. Večina je to vrsto praznovanja odobrila in



Jazz skupina »Glasbeniki« iz Koroške

kulturnem in ekološkem področju tu in onstran meje. Veliko ljudi mi je čestitalo s solzami v očeh. Jaz bom z vsemi močmi delal naprej.

Podžupan Železne Kaple Engelbert Ojster: »Bil je lep praznik in vsa čast predsedniku godbe na pihala Adolfu Welzu. Vse prireditve je obiskalo daleč nad 2.000 ljudi. Občina je podprla ta projekt po lastnih močeh. Prebivalci so tako praznovanje rade volje sprejeli. Praznik je bil prispevek za boljše sožitje med obema narodnostnima skupinama. Prišli so tudi občani iz sosednjih občin in pa z Jezerskega. Projekt, ki teče pet

vreme nam je bilo naklonjeno in upam, da bo drugo leto še boljše.

M. Š.



Clowna Leonarda so pri žongliranju občudovali predvsem otroci

Foto: Stukej

V nedeljo, 26. avgusta, se bo ob sedmih zvečer začel 21. Sveški slikarski teden. V Goršetovi galeriji v Svečah se bojo predstavili letošnji umetniki, za glasbeni okvir pa bosta poskrbela beneška Slovenka Paola Chiabudin iz Špetra Slovenov ter Tržačan Aleksander Ipavec.

Slikarski teden je že 21 let največja kulturno-umetniška naloga sveškega prosvetnega društva »Kočna«, obenem pa najboljše vizitka društva ter neodtujljiv del vaše skupnosti. V teh letih sta dva predsednika, sprva dr. Janko Zerzer, zdaj pa dr. Tatjana Feinig, bila glavna nosilca bremen in nalog, ki so povezane z izvedbo tedna. Ta teden je od vsega začetka usmerjen v alpsko-jadranski prostor, od vsega začetka je bil most za preseganje političnih, ideoloških, jezikovnih, kultur-

nih, predvsem pa umetniških meja in mejnikov. In v tem svojstvu se je uveljavil. Svojčas mu je ob strani stalo še obirsko srečanje pisateljev, zdaj pa to nalogo vrši sam. Posebnost in čar tega tedna pa je, da ga pripravlja in v celoti nosi vaško društvo, Slovensko prosvetno društvo »Kočna«.

Predsednico SPD »Kočna« Tatjana Feinig smo prosili za kratek pogovor o tednu.

Koliko umetnikov bo letos sodelovalo in kaj so težišča tedna?

Letos sodeluje pet umetnikov. Iz Furlanije-Juljske krajine prihaja Paolo Cervi, ki je bil že na 1. slikarskem tednu. Vseskozi smo bili v stiku in lani je izrazil

SVEŠKI 21. SLIKARSKI TEDEN

Letos tudi z jezikovnim tečajem

željo, da bi rad ponovno sodeloval, ker ga na Sveče veže toliko lepih spominov.

Iz Slovenije prihajata dva umetnika. Breda Varl, na Koroškem znana lutkarska umetnica. Pri nas pa se hoče izključno posvečati slikanju. Drugi pa je Mirsad Begić, rojen Sarajlija (Sarajevčan), ki že dolgo živi in ustvarja v Sloveniji. Tudi njemu Koroška ni tuja.

S Koroške pa smo letos povabili Izidorja Sterna in Markusa Orsini-Rosenberga. Izidor Stern bo odprl novo stran tedna, saj bo kot prvi slikal na porcelan. Markusa Orsini-Rosenberga pa nam je posredovala gospa Marija Šikoronja, za kar se ji pristočno zahvaljujem. Sprva je malce okleval, zdaj pa se

veseli dela pri nas.

Zakaj ste letos povabili »le« pet umetnikov?

Število se razlikuje iz leta v leto, lani smo jih imeli celo devet. Letos smo pa zato razširili ponudbo okvirnega spopreda. Mislim pa, da spremembe ne škodujejo. Seveda pa ne odstopamo od stalnice, da sodelujejo umetniki iz treh sosednjih dežel. To je bila in bo posebnost ter poper sveškega slikarskega tedna.

Kakšen pa je okvirni spored?

Naj začnem pri večernih prireditvah. V torek, 28. avgusta ob 19.30 bo v galeriji Gorše literarni večer. Brala bosta Fabjan Hafner in Tim Wüster; v sredo,

29. avgusta ob 20. uri bo pri Adamu džezovski večer. Tonč Feinig bo predstavil svojo prvo zgoščenko. V četrtek, 30. avgusta ob 19.30 pa bo, prav tako pri Adamu, predstavila založba Sanje iz Ljubljane svoj program. Sodelovala bo znana slovenska dramska igralka Jerca Mrzel.

Posebnost tega tedna pa je jezikovni tečaj, ki smo ga vključili na splošno željo in ker je letos leto jezikov. Tečaj za mlado in staro bo dnevno od 16.-18 ure v stari šoli, vodila pa ga bo mag. Andreja Sturm. Prve prijave smo že dobili.

Od torka, 28. avgusta od 9.30 ure naprej pa bo, pri stari šoli, kreativna delavnica na temo »Svet rož«. Vodili jo bosta Andreja Lepuschitz in Snježana Rehak-Višnjić.

Hvala za pogovor!

Franc Wakounig

ŽITARA VAS

Kulturno pester, kulinarichen in družaben 5. open air

SPD »Trta« je pretekli konec tedna izvedla že petič zaporedoma na čudovitem farnem dvorišču tradicionalni kulturni festival pod milim nebom.

tos organizatorjem zelo naklonjen, na vseh večerih je bilo suho in toplo.

Folklorni večer so oblikovali plesalke/plesalci in godci Folklorne skupine KUD »Franc

tega področja, posebnost je bel lajbič, svetla ženska obleka in ruta-peča. Skupina, ki ima tudi že nekaj let prijateljske stike z domačo folklorno skupino, se je predstavila s plesnim spletom. Godci, ki delujejo v okviru folklorne skupine, so navdušili z igranjem na nenavadne ljudske instrumente in ljudskim petjem. Skupina je reden gost na evropskih festivalih. Pozdrave iz Dalmacije je prinesla moška klapa »More« iz Splita. Mehki zvoki tamburice, rahlo čutno in melanholično petje in primerna odrska slika je popejljala publiko v pisani življenjski svet prekrasne dalmatinske obale. Med nastopi so natakariji in natakarike stregli gostom okusne ribe, kalamare na žaru in dalmatinsko vino.

Sobotni večer je bil v znamenju rock in pop glasbe z domačo skupino »Bališ«, ki je pritegnila in navdušila predvsem mlajšo generacijo.

Festival je dostojno zaključila vrhunska vokalna skupina »Voice factory« iz Štajerske, ki jo sestavlja pet izvrstnih pevcev z igralskim talentom. Ritmični elementi so sestavljeni izključno iz glasov in ročnih tolkal. Tako nastane neverjetna dinamika skoraj čisto sama po sebi. Repertoar skupine je zelo širok in je obsegal zimzelene popevke, evergreens, pop klasiko, spirituale, super uspešnice in lastne kompozicije ter kabaretne vložke. Publika je bila nad sporedom do kraja navdušena.

Predsednik SPD »Trta« Slavko Einspieler: »5. open air je bil zelo uspešen; obiskalo ga je okrog tisoč ljudi na vseh treh večerih. Prišli so predvsem domačini z vse južne Koroške. Prireditve naj nudi nekaj, kar med letom pač ni mogoče. Z načinom organizacije, namreč tri večere zaporedoma, nameravamo nadaljevati tudi prihodnje leto.«

M. Š.



Folklorna skupina »Franc Illec« iz Slovenije je navdušila z domačimi plesi



Fulminanten večer je oblikovala domača rock in pop skupina »Bališ« Foto: Stukelj

Letos so marljivi društveniki zaradi organizacijskih in tehničnih razlogov organizirali open air tri večere zaporedoma, kar je številna publika tudi sprejela. Sveti Peter pa je bil le-

Ilec« iz Loka Rošnja pri Mariboru. Skupina deluje že od leta 1987, goji pa predvsem plese s področja Dravskega in Ptujkega polja. Zato so člani skupine tudi oblečeni v narodne noše s

ČRNA NA KOROŠKEM

Pohod po poteh Koroškega bataljona

Že tradicionalnega pohoda po partizanskih poteh v zaselkih okolice Črne, ki ga tukajšnja borčevska organizacija pripravi ob občinskem prazniku, se je v soboto, 18. avgusta udeležilo preko sto pohodnikov iz Mežiške doline, ki so se jim priključili tudi Savinjsčani. Tokrat so domačini, ki jim partizanskih pohodniških idej oz. možnosti ne zmanjka, izbrali gorski zaselek Javorje, kjer so kmetije posejane na okrog tisočsto metrih nadmorske višine, mladi rod pa obiskuje svojo šolo.

Pot je vodila skozi gozdove, gostoljubni domačini pa so poskrbeli za okrepitev pri Potočniku, Kavniku, Piku in pri Mežnarjevi kmetiji, kjer je bila ob lepo vzdrževanem spomeniku, posvečenem sedemindvajsetim žrtvam narodno osvobodilnega boja med Javorci, spominska slovesnost. Partizansko razpoloženje so ustvarjali mladi domačini s pesmimi in glasbo.

Številnim pohodnikom, starejšim se pridružuje vse več mladih, so zadovoljstvo izrazili župan Črne Franc Stakne, gostje iz Savinjske doline, podžupan Žalca Janko Kos, predstavnika borcev Janko Zupan in Čevnik Franc, ki so položili venec k spomeniku žrtvam, Karel Polanc, v imenu borcev Mežiške



Mladenec na pohodu

doline in Roman Kogelnik borcev iz Prevalj. Predstavniki glavnega odbora ZZB iz Ljubljane, sicer domačin Boris Florjančič, pa je dolgoletnemu predsedniku črnjanske borčevske organizacije Otu Križanovskemu izročil srebrno plaketo organizacije in čestital ob uspešnem pomlajevanju le-te med Črnjani. Tako je bil osrednji govornik Gvido Jančar, triindesetletni predsednik OO ZZB. Ne smemo dovoliti pozabe na trpljenje in junaštva med drugo svetovno vojno, ko se je tkala naša svoboda in naš slovenski prostor pod soncem, ...vsaka hiša v Javorju ima lepe in žalostne spomine na tisto obdobje ... z osamosvojitveno vojno pa smo dodali piko na i«, je med drugim dejal. Opozoril je na procese asimilacije na avstrijskem Koroškem, čemur bi se morala matična Slovenija odločneje postaviti po robu. Podelil pa je plaketo Partizanska kmetija gostiteljem kmetiji Mežnar in se zahvalil županu in darovalcem, ki omogočajo organizatorjem delovanje. S. Š.

TRI (ALI VEČ) POTI V OSRČJE PODJUNE

Meditativen umetniški večer pri sv. Hemi

Da ta dežela ni le kljukasta din da iz njenega ropota-jočega nemira, eventovske zasvojenosti in prireditvene senzacionalnosti očitno le vodijo poti k umiritvi in vsaj začasni kontemplaciji, sta nakazala SKD »Globasnica« in pa globaška fara. Pri in v starodavni cerkvi svete Heme, kjer se stekajo sledovi zgodovine in zdajšnjosti, sta omenjeni ustanovi v torek, 14. av-

gusta, že drugič izvedli pomembno kulturno-umetniško sporočilo, ki sta ga imenovali »tri poti-trivium-drei wege«. Ob bogatem sporedu, ki je zajemal ogled izkopanin, so ožanje in doživljanje razstavljenih umetniških objektov ter poslušanje glasbe in pisane besede, pa tudi pokušnjo jedatke in pijače, je končna izbira poti bila prepuščena osebni presoji obiskovalcev. Kot možna opcija so se ponujale časovne dimenzije preteklost – zdajšnjost – prihodnost.

Za objektne inštalacije in s tem za vizualno plat so poskrbeli Rudi Benetik, Gerhild Tschachler-Nagy in Anne Nost, slušno ali besedno in glasbeno dalj in globino večera pa so skušali izmeriti Janez Gregorič (kitara), Gilbert Sabitzer (saksofon), ter pesnika Anne Nost in Fabjan Hafner. Tišina in zbratost, ki sta med igranjem in branjem vladali v Hemini cerkvi, sta potrjevali, da so se navzoči zamislili nad geslom večera in se poskušali poglobiti v sporočilo skladb in pesmi. Za katero od treh poti so se odločili, pa je bilo prepuščeno edinole njim samim.



Lučke ob poti v cerkev in iz nje

Franc Wakounig

SLOVENIJA – ZANIMIVE KNJIGE

O cesarju in Prešernu, stranišču in garjah

Zgodovinarji in vsi, ki jih zanima preteklost, se bodo prav gotovo razveselili Slovenske kronike 19. stoletja, ki je na začetku poletja izšla pri Založbi Nova revija v Ljubljani in se priključila leta 1995 izdanim dvema deloma Slovenske kronike 20. stoletja, ki je bila zaradi drugačnega pristopa k prikazovanju preteklosti pribralcih dobro sprejeta. Slovenska kronika 19. stoletja zajema obdobje od leta 1800 do 1860, na njegovo nadaljevanje, ki bo poseglo v drugi del stoletja, pa naj ne bi čakali dolgo.

Preteklost, v tem primeru prvih šestdeset let – nič več prejšnjega – 19. stoletja avtorji niso prikazali kot zaporedje pomembnih zgodovinskih odločitev in dogodkov, temveč si v časovnem zaporedju sledijo kratke zgodbe o med seboj povsem različnih temah – gospodarskih, političnih, kulturnih, o tehnoloških iznajdbah, ki so jih prispevali izumitelji slovenskega rodu, pre-

cej zgodb pa je tudi s področja, ki si je svoje mesto znotraj utrdbe zgodovinske vede pod vplivom francoskega zgodovinskega pripovedništva priborilo šele v zadnjem času. To so zgodbe o najbolj vsakdanjih dogodkih in ljudeh ter njihovi kulturi in načinu življenja, kot na primer zgodba o preganjanju garrij, uvedbi stranišč na Slovenskem, bloških smučeh in panjskih končnicah ali o nezakon-skih rojstvih. Med številnimi že uveljavljenimi avtorji je kar nekaj zgodovinarjev mlajše generacije – Janez Cvirn, Andrej Studen, Rok Stergar, Igor Grdina – ki raziskujejo predvsem teme s področja tako imenovane zgodovine vsakdanjega življenja.

Na 480 straneh knjige velikega formata so zajete zgodbe s celotnega območja slovenskega kulturnega prostora in iz tistih bolj oddaljenih političnih in kulturnih centrov, ki so bili za Slovence v preteklosti še posebej pomembni.

Za bogato opremljeno in oblikovano knjigo, v kateri je objavljenih 364 gesel in 643 enot različnega slikovnega gradiva, boste morali odšteti 24 tisoč tolarjev.

Irena Destovnik

PRIREDITVE

PETEK, 24. 8.

- TINJE, v domu – Skupnost južnokoroških kmetov
19.30 Deželno zborovanje
ZGORNJE LIBUČE, v šotoru – MoPZ Kralj Matjaž
21.00 Libuško žegnanje 2001. Mega Music Night; igrajo: Black Summer in Die jungen Kärntner

NEDELJA, 26. 8.

- SPODNJE GORIČE pri ROŽEJU
9.30 Drugi koroški sejem uporabnih konj
ZGORNJE LIBUČE, v šotoru – MoPZ Kralj Matjaž
9.30 Libuško žegnanje 2001. Maša in pranganje
11.00 Opoldanska zabava z Godbo na pihala iz Šmihela
14.30 Kulturni program. Nastopajo: Ansambel Mihelič, Godba na pihala Cerknica z mažoretami in Martinom Krpanom, Kvintet iz Podjune, ansambel Matjaža Kokalja, Kati Marketz, Karla Haderlap in drugi pripovedovalci smešnic ter povezovalci Peter Grilliz; nato igra ansambel Matjaža Kokalja
OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub Obir
14.00 18. tekma koscev. Kulturni spored: Vokalni kvartet iz Šmarjete v Rožu, Vidrinke, Šmarješki trio V primeru slabega vremena bo prireditel 9. 9. ob istem času
SVEČE, galerija Gorše – SPD Kočna
19.00 Otvoritev 21. slikarskega tedna; glasbeni program: „Poklon Astorja Piazzoli“: Paola Chia-budini – klavir in Aleksander Ipavec – harmonika

TOREK, 28. 8.

- SVEČE, galerija Gorše – SPD Kočna
19.30 Literarni večer z domačima avtorjema: Fabjan Hafner in Tim Wüster bereta iz svojih del

SREDA, 29. 8.

- SVEČE, pri Adamu – SPD Kočna
20.00 Večer jazz – Tonč Feinig Jazztett. Koncert in predstavitev nove zgoščenke

ČETRTEK, 30. 8.

- SVEČE, pri Adamu – SPD Kočna
19.30 Večer z založbo Sanje iz Ljubljane: predstavitev zgoščenke založbe: France Prešeren: Poezije in Fran Levstik: Martin Krpan; nastop z igralko Jerco Mrzel

PETEK, 31. 8.

- SVEČE, pred galerijo Gorše – SPD Kočna
Kulturni društvi ProjektBeton in Kočna vabita na domači večer s piknikom na vrtu

SOBOTA, 1. 9.

- PLIBERK, v šotoru SPD Edinost
10.00 Pliberški jormak. 9. Srečanje upokojencev. Za ples igra Trio Korenika
ŠENTJANŽ, k & k – k & k, SPZ, Gornjesavski muzej Jesenice
18.00 Odprtje razstave »Slovensko plavžarstvo 20. stoletje«. Razstava bo na ogled od 1.9. do 14. 10. 2001
SVEČE, v farnem domu – SPD Kočna
18.00 Predstavitev otroških del
19.00 v gostilni Adam zaključna prireditev in prezentacija umetnin

NEDELJA, 2. 9.

- PLIBERK, v šotoru SPD Edinost
11.30 Pliberški jormak. Koncert Godbe na pihala Šmihel
13.00 Otvoritev sejma
16.00 Ples in zabava ob glasbi. Igra ansambel »Vasovalci«

PONEDELJEK, 3. 9.

- PLIBERK, v šotoru SPD Edinost
12.00 Pliberški jormak. Igra Trio »Korenika« iz Šmihela
17.00 Ples in zabava ob glasbi: Igra ansambel »Vasovalci«

NEDELJA, 9. 9.

- LOBNIK pri Železni Kapli – Zveza koroških partizanov, SPD Zarja, SPD Valentin Polanšek
7.30 Pohod po poteh Gašperja in Lenarta, odhod od Prušnikove domačije

Noč animejev – japonskih risank

kraj: v petek, 24. avgusta ob 20 uri
kje: IKUC-Balkan klub
prireditelj: kakko
info: kakko@gmx.at
www.8ung.at/kakko
0664/8639669 Prost vstop!

ZVEZA SLOVENSKIH IZSELJENCEV

vabi na izlet in srečanje

z Društvom izgnancev Slovenije v Brestanico

v soboto, 29. septembra 2001

z ogledom muzejske zbirke o slovenskih izgnancih, obiskom Čateških toplic (kosi-
lo) in družabnim srečanjem
Cena: 260.- šil. na osebo
Izseljenci, sorodniki ter prijatelji prisrčno
vabljeni! Prijave do petka, 14. 9., pri Mil-
ki Kokot, tel. 0463 / 514300-40.
Točen program bomo prijavljencem pra-
vočasno sporočili.

PRAZNUJEJO! Marija Kuneth iz Apač – 80. rojstni dan; Travi Rudolf iz Vidre vasi – okrogli jubilej; Marija Brumnik z Rebrce – rojstni dan; Marija Krautzer iz Šentpetra pri Šentjakobu – 90. rojstni dan in god; Martin Polesnig iz Vogrč – 26. rojstni dan; Olga Jug iz Železne Kaple – 40. rojstni dan; Ana Pasterk iz Bukovij pri Dobrli vasi – rojstni dan; Helena Vavče iz Strpne vasi – rojstni dan; Ernst Wölbl iz Globasnice – rojstni dan; Jože Partl z Bistrice pri Pliberku – rojstni dan; Mirko Čušin iz Črgovič – rojstni dan; Rozi Kristan z Bistrice pri Pliberku – rojstni dan; Mili Smrtnik iz Kort – 80. rojstni dan; Ljudmila Wernig iz Dobrle vasi – rojstni dan; Ivanka Kordež iz Podjune – rojstni dan; Rozalija – Miklavžinja iz Celovca – rojstni dan; Ana Kraiger iz Bukovij – 80. rojstni dan; Kristijan Zeichen s Korena na Kostanjah – rojstni dan; dr. Ludvik Karničar z Obirskega – rojstni dan; dr. Štefan Jelen iz Železne Kaple – rojstni dan; Sabina Buchwald iz Nonče vasi – rojstni dan; DI Gregor Mak – rojstni dan; Ludvik Lesjak ml. z Brega pri Rožeku – rojstni

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 24.8. ■ 18.00 Zrcalo kultura: Ameisen reisen zeilenweise 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06 Teen Beat Attack 22.00 Rdeči Boogie / glasbeni magazin 23.00 Glasba 24.00 Soundtrack tedna: Along Came A Spider 1.00 Zrcalo kultura (pon.) 2.00–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50 Na današni dan

SO 25.8. ■ 18.00 Svet je vas 18.45 Poročila 19.00 Special: Europa von unten – Dario Fo 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta 1.00–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50 Na današni dan

NE 26.8. ■ 18.00 Nedelja drugače 18.45 Poročila 19.00 Music for the Masses / glasbeni magazin 21.00 The Rest of the Day 22.00 For Those About to Rock 24.00 Glasba – jazz/world 1.00 Nedelja drugače 2.00–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50 Na današni dan

PO 27.8. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Inzko 18.45 Poročila 19.00 Ta mera / ženski magazin 20.00 BBC News 20.06 Glasba 21.00 Take the Jazz Train 23.00 Context XXI 24.00 Forum: Symposium "Reisen" – Hajo Eickhoff 1.00–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50 Na današni dan

TO 28.8. ■ 18.00 V pogovoru: Tonč Feinig 18.45 Poročila 19.00 Kakko 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Svet je vas (pon) 22.00 Special (pon.) 23.00 Vešča / Nachtfalter 00.30 Glasba 1.00 V pogovoru (pon.) 1.15–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50 Na današni dan

SR 29.8. ■ 18.00 Literarna kavarna: Novine 1-2 18.45 Poročila 19.00 Voz Latina 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio / Hip Hop 22.00 Mad Force / Hip Hop 24.00–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50 Na današni dan

ČE 30.8. ■ 18.00 Po Koroškem: študijska šolnina 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Izven zakona 22.00 Ta mera (pon.) 23.00 Literarna kavarna (pon.) 24.00 Glasba – jazz/world 1.00 Po Koroškem (pon.) 1.15–6.00 Glasba – jazz/world 5.45–5.50 Na današni dan

Za 12. rojstni dan hčerke

Mateje Mickl ter 35. rojstni dan žene
Vesne Mickl želi vse najboljše oče in
soprog Marian!

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 23. 8. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zila

PE 24. 8. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 25. 8. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

NE 26. 8. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten!
18.00 Glasbena

PO 27. 8. ■ 18.10 Kratki stik

TO 28. 8. ■ 18.00 Otroški spored

SR 29. 8. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

Ob vsaki polni uri poročila ORF v nemškem jeziku, ob vsaki pol ure – poročila Radia dva v slovenščini

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtiljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 26. 8. ■ 13.30 ORF 2 • Po »žegnanju doline Bele« je cilj trajnostni razvoj občine: Bil je praznik za prihodnost! • Trivium – Drei Wege – Tri poti« na gori svete Heme: Kulturno doživetje z glasbo, literaturo in oblikovanjem prostora. • »Uspehi zavezujejo«: Open air festival v Žitari vasi je bil vrhunski dogodek. • 4. farant v Globasnici: Zaključek delovnega dne so proslavili z veselico na cesti. • Skupina NOMOS in ansambel STERZ s koncertom ob očarljivi kulisi Hodiškega jezera.

PO 27. 8. ■ 3.50 ORF2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

ORF-teletekstu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

SJK Skupnost južnokoroških kmetov in **KIS** – Kmečka izobraževalna skupnost vabita na

ekskurzijo na Pomurski sejem v Gornjo Radgono, (največji slovenski kmetijsko-živilski sejem) v sredo, 29. avgusta 2001

Program: ob 10. uri: prihod v Gornjo Radgono, do 14. ure: prosto za ogled razstavišča, ob 14.30: odhod na kosilo.

Odhod iz Gornje Radgone ob pribl. 17. uri; prihod v Pliberk: pribl. ob 20. uri; prihod v Bilčovs: ob pribl. 21. uri

Zbirališča in odhodi:

Bilčovs – Zadruga, ob 6.00
Bistrica v R. – gasilski dom, ob 6.05
Borovlje – glavni trg, ob 6.15
Miklavčevo – avtobusna postaja, ob 6.40
Dobrila vas – pred cerkvijo, ob 6.45
Čepiče – gost. Juenna, ob 6.50
Šmihel – gost. Loser, ob 6.55
Pliberk – Zadruga, ob 7.00

Cena: (avt. podjetje Sienčnik), prevoz, vstopnina in kosilo: 250 šil.
Veselim se vaše prijave, ne bo vam žal!
Prijave sprejema tajništvo SJK (Justina Hribnik) tel.: 0463/54079

SLOVENSKI VESTNIK
čestita

dan; Manfred Tolmaier z Radiš – rojstni dan; Pepi Pasterk iz Dobrle vasi – rojstni dan; dr. Albert Sima iz Celovca – rojstni dan; Črtomir Jank iz Kotmare vasi – rojstni dan; Ludvik Perdacher iz Rožeka – 77. rojstni dan; Fani Schuster iz Rožeka – 83. rojstni dan;

Za posredovanje imen slavljenk in slavljenec se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopoličnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA
Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)
IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Ni še dolgo tega, ko se je Tonček Uršič udeležil seje Zveze koroških partizanov, katere član in odbornik je bil. Kakor vselej je tudi tedaj aktivno posegal v razpravo in vnašal svoje tehtne prispevke. Res prav nič ni kazalo, da mu je odmerjena le še kratka nit življenja. Kajti v četrtek, 16. avgusta popoldne, se je po Rožu in med slovensko koroško srenjo raznesla trpka vest, da je Tonček Uršič umrl, da mu je nenadoma odpovedalo srce.

Pogreb Tončka Uršica, ki je umrl v 72. letu starosti, je bil v soboto dopoldne v Ločah. Množica pogrebcev je potrjevala, kako znan in priljubljen ter spoštovan je pokojni bil.

Pred mrliško vežico je MePZ »Rož« zapel prekmursko »Vsi so venci bejli« pokojnemu v slovo. S tem zborom so Uršičevi bili vselej zelo tesno povezani. V cerkvi in ob odprtem grobu pa je pel MoPZ »Jepa-Baško jezero«. V tem zboru je Tonček Uršič dolga leta prepeval.

Domači župnik Stanko Olip je v pridigi orisal lik pokojnega. Nanizal je nekaj pomembnih točk iz njegovega življenja, začel pri najostrejši zarezi; to je pregnanstvo aprila 1942. Tončku Uršicu je uspel beg iz taborišča v Nemčiji, prebil se je domov, in »ker mu ni preostalo nič drugega, ter iz prepričanja, se je pridružil partizanom«. Po osvoboditvi je nekaj časa pomagal doma, kjer se je priučil tudi opekarne obrti, ki jo je prilično in po potrebi izvajal vse do prerane smrti. Pozneje je vstopil v službo pošte in bil do upokojitve pismonoša. Pokojni je imel velik dar pisanja in pripovedovanja, in s tem darom nikoli ni skoparil, bil je

velik kulturni delavec, prepričan zadržnik, človek prijateljske ter odkrite besede. Neustrašno se je postavil za vrednote, ki so mu bile drage. Med vrednotami, ki so zazna-



LOČE PRI BAŠKEM JEZERU

Nepričakovana smrt Tončka Uršica

movale njegovo življenje, so bile materina beseda, narodna zavest, družina.

V imenu domačega SPD »Jepa-Baško jezero«, Zveze slovenskih izseljencev in v lastnem imenu je ob odprtem grobu od rajnega vzel slovo Franci Čermut. Prikazal je življenjsko pot rajnega, pregon družine in partizanstvo, njegovo zagnanost pri povojnem

oživljanju slovenskih kultur-nih, gospodarskih in organizacijskih struktur in njegovo pokončnost ter neomajno narodno zavest.

Za Zvezo koroških partizanov je spregovoril predsednik inž. Peter Kuhar, ki je poudaril vestno sodelovanje pokojnika v partizanskem zastopstvu. Inž. Tonči Schlapper pa se je pokojnemu v lastnem pa tudi v imenu krajevine posojilnice zahvalil za ves njegov doprinos k rasti in krepitvi splošne blaginje. Vrzal, ki jo je zapustil, bo težko moč zapolniti. V slovo je Tonči Schlapper pretresljivo citiral iz Prešernovega »Krsta pri Savici«.

Preden je gomila zagrnila krsto, je zazvenela pesem »N' mav čriez jizaro«, ki jo je Tonček Uršič nešteto sam pel in jo z veseljem ter navdušenjem učil svoje vnukinje in vnuke.

Pokojnega Tončka Uršica bomo ohranili v spoštljivem spominu in hvaležni, da je bil med nami, ženi, hčeram, zetom, vnukinjam in vnukom pa velja naše globoko sožalje.

F. W.



Pismo braka

Prireditve na Komlju

O poročanju v Slovenskem vestniku glede 22. spominskega pohoda na Komelj 22. 07. 2001 mi ni vseeno, kako in kaj se napiše v Slovenskem vestniku s strani uredništva, odnosno odgovornih urednikov, ali pa izdajatelja SV. V mislih imam predzadnji Slovenski vestnik in poročanje o pohodu na Komelj in spominsko svečanost pri spomeniku padle Domnove čete. Ali se sploh zavedate, koliko truda, dela, žrtvovanja, zavesti in idealizma je potrebno, preden se izvede ali organizira kakšna takšna spominska prireditve na podežlju, in kdo naj bi ponesel naš glas, našo prireditev, glas naših govornikov-tribunov v svet, če ne »naš« Slovenski vestnik, vsaj tako si pač mislimo.

Vprašam Vas, zakaj ne objavite res dobrih govorov v celoti, kot sta jih imela Tonči Schlapper in pa naš veliki koroški kulturnik Mitja Šipek? s

svojo Komandantovo oporoko. Zakaj vse te dobre in vsebinsko bogate besede ne smejo priti med ljudi in v svet? Kdo vse to zavira in sabotira? Smatram, da je to cenzura, katero odločno odklanjam, gotovih »bogat« kaj se lahko objavi ali ne. Ne domišljajte si, da je, kar zraste v glavah odločujočih res najbolj in zvečičavno. Dopadljivi članki so pa lahko celostranski ali še več, čeravno je tudi med njimi dosti plev in tudi bi bili lahko krajši.

Več udeležencev te spominske proslave mi je reklo in pisalo, da njim naj pošljem res odlične govore govornikov Schlapperja in Šipeka, doma pa so preborni, da bi jih objavili in posredovali širom naše zemlje in še preko, vržete v koš. Nikakor pa si organizatorji teh spominskih pohodov ne pustimo predpisovati, kaj naj bo vseboval spored spominske prireditve, ali na večkratno intervencijo pisca prireditve, da folklor ne sme nastopiti, češ to je spominska prireditve, in ne kaka veselica. Trudimo se, da bi

bil spored dober in vsem zadovoljiv, vsem pa nikoli ne bo prav. Ko pripravljamo letno to našo prireditev, se nihče ne zglašuje preje, ob ali po prireditvi pa so najbolj pametni! Prosim Vas, ne podirajte nam že ustvarjenega, temveč, pomagajte, da bo drugič še boljše. Včasih smo rekli: ne otikavajte svojih jezikov zraven, temveč roke.

Verjetno, da mi boste rekli, da ni prostora ali pa da so bili govori predolgi. Moje mnenje je, da izpovedi manjših ljudi ali delo nimajo tiste teže, kot pa izpovedi dopadajočih. Tako je pač na žalost bilo in bo!

Zakaj niste navedli imensko tudi drugih odličnih in zvestih pohodnikov kot podpredsednika Državnega zbora Slovenije tov. Toneta Delaka? Zakaj ignoracija?

Za prihodnje predlagam, da kar sami napišete govore za govornike in bo vse črtanje ali prezir odveč. Pa tudi vse drugo delo in vso organizacijo prireditve sami prevzamite.

Lipej Kolenik

SLOVO OD NEKDANJEGA KOLEGA

Pogreb Franceja Košutnika v Trnji vasi

Prejšnji teden, v petek, 17. avgusta 2001, je v Celovcu bil pogreb Franceja Košutnika, izseljeniškega sotrpina iz Globasnice in bivšega urednika Slovenskega vestnika. Pokojnemu, umrl je v 75. letu starosti, je zibel tekla v Globasnici v zavedni slovenski družini. Mati Matilda je bila hči znane Franca Ledra-Lesičjeka, in je tudi sama pisala poljudne igre (»Miklova lipa« in druge).

Košutnikova družina je zaradi svoje pokončnosti nacistom bila trn v peti in leta 1942 so jo pregnali iz domovine v taborišče Hesselberg v deželi Frankov. Mladi Francej Košutnik, ki je vse do nasilnega pregona iz domovine obiskoval gimnazijo v Celovcu, je v taborišču priskočil učitelju Viterniku na pomoč, ki je vodil zasilno šolo za otroke pregnancev. Po vojaškem zlomu nacizma in

po vrnitvi domov se je Francej Košutnik vključil v narodnopolitično delo koroških Slovencev. Sprva je prijel za delo na okrajni, pozneje pa tudi na pokrajinski ravni v Osvobodilni fronti (OF) kot član Zveze mladine, sodeloval je tudi pri SPD »Bisernica« v Celovcu.

Predvsem pa je več let bil tudi urednik Slovenskega vestnika. Prav v težki dobi, ko je časopis mogel izhajati le na Dunaju, je skrbno in zavzeto vodil celovško redakcijo Slovenskega vestnika. Pozneje je stopil v privatno službo in je svoj pokoj užival v Celovcu.

Pokojni Francej Košutnik je posledice nasilja, ki ga je nad njim zagrešil nacistični režim, občutil vse življenje. Nadarjeni dijak je kot mnogi drugi slovenskokoroški mladinci bil nenadoma in nasilno iztrgan iz šolanja in pahnjen v okoliščine suženjstva, ki so jih nacisti namenili slovanskim in drugim tako imenovanim manj vrednim narodom in ljudstvom. Z marljivostjo je pozneje kot samouk nadoknadil vsaj del tega, za kar je bil opeharjen.

Pogreba so se udeležili tudi zastopniki Zveze slovenskih izseljencev.

Rešitev poletne križanke

VODORAVNO: 1. VROČINA 7. AVAL 11. ROVINJ 12. REVA 13. EM 14. STIČNA 16. AB 17. MANTOVA 18. BARA 20. EN 21. OLAH 22. KRK 23. NI 24. TE 25. ORATAR 27. KOST 30. TRESK 34. ARARA 36. ANTARKTIKA 38. ANČI 39. RAS 42. MLAČVA 43. GA 44. SANKE 45. LIST 46. NI 47. KAL 48. ENAK 49. CA 50. BAJTA 51. ON 52. ANKARA 54. UDAR 56. START 57. LES 59. JAN 60. PETA 61. AREA 63. AI 64. OČE 66. GEO 68. AN 69. NO 70. MOLK 72. MEDVE 74. BOTER 79. RN 80. POLMESEC 81. RIŽOTA 82. NIKI LAUDA 84. GODBA 85. ZL 87. DACAR 88. DR 90. STAEL 91. PO 92. ITALEC 94. DA 96. OSP 98. JESEN

100. UJNA 102. KASKADA 105. TELE 106. KROP 107. NEBO 108. SINJINA 109. OC NAVPIČNO: 1. VREMENSKA NAPOVED 2. ROMANIK 3. OV 4. ČISTOTA 5. INTOLERANCA 6. NJIVA 7. ARABKA 8. VE 9. AVARKA 10. LABA 15. ČAHORČE 19. ARTERIJA 26. RAI 27. KAMNOLOM 28. ONLINE 29. STA 30. TAČKA 31. TKALKA 32. RT 33. EIGER 35. ANKARAN 37. RVANJE 40. ASTRA 41. STATIV 44. SKUTA 45. LATA 50. BSE 53. ANGELA 55. DANEC 58. SOLNICA 62. ROBIDA 65. ČK 67. EDMUND 71. ORNAT 72. MOL 73. ESAD 75. OŽBEJ 76. TOALETA 77. ET 78. RAZPELO 80. PIREJ 81. ROT 83. KALUP 84. GSPAN 86. LONEC 87. DISK 89. ROSS 93. CNN 95. AKO 97. SKI 99. SE 101. AE 102. DJ 103. AI



Slovensko romanje na Otok

Kot že nekaj let zaporedoma so se tudi letos slovenski verniki zbrali na romarski maši v cerkvi na Otoku na Vrbskem jezeru. Cerkev je bila nabito polna, edino slovensko mašo na Otoku je daroval hodiški župnik Lovro Kaselj, hodiški cerkveni pevski zbor pod vodstvom Thomasa Sabotnika pa je z čudovitim petjem božjo službo še olepšal. – Na sliki župnik Lovro Kaselj pri bogoslužju.

Kako dragocen je režiser Jani Pate, ki je zaradi poškodbe manjkal, je pokazala tekma proti Mariji na Zilji. Domačini so igrali nemarno, brez sistema, poguma in idej. Gostje iz Ziljske doline so pričeli brezkompromisno, napadalno in so bili tudi v dvobojih močnejši. S pogumom in hitro igro so spravili prvouvrščenega kar nekajkrat v zadrego. Zadelek za SAK pa je stranski sodnik razveljavil zaradi off sida. Po pavzi SAKu ni uspelo najti linije in dati odločilnega gola. Obe moštvi sta se že zadovoljili z remijem. Toda v zadnji minuti so domačini »kasirali« nesrečen zadelek, veselje pri Ziljanih pa je bilo veliko.



Trener Lojze Jagodič je bil razočaran

Na lestvici sedaj vodi Landskron pred SAK, Nußdorf in Lendorf (vsak po devet točk).

Trener Lojze Jagodič: »Osebnost sem moštvo svaril pred tekmo proti Mariji na Zilji. Gostje so igrali s 150 odstotno silo. Pri nas sta manjkala

KOROŠKA LIGA

SAK: Boleč poraz, v soboto proti Wietersdorfu



Ziljani so igrali telesno zelo dosledno, vmes pa tudi pretirano trdo. To je občutil tudi sredinski igralec Marjan Šmid (beli dres). Foto: Štukelj

poškodovana J. Pate in Th. Weissenberger, M. Zimmerling ki pa je igral, tudi ni bil stotostno fit. Po štirih kolih imamo devet točk in to je kar v redu.

Upam da bosta v soboto proti Wietersdorfu lahko igrala Pate in Weissenberger. Vsak posameznik se bo moral boriti, naš cilj pa je odnesti vse tri točke domov. M. Š.

4. krog (18./19. 8.): ATUS Borovlje – St. Andrä 1 : 2, SAK – Maria Gail 0 : 1, Welze-

negg – Wietersdorf 0 : 0, St. Michael/L. – Trg 0 : 2, Friesach – Nußdorf 2 : 3, Lendorf – Treibach 1 : 2, Landskron – Magdalen 6 : 1

Naslednji krog: Wietersdorf – SAK (v soboto, 25. avgusta ob 17. 30 na športnem igrišču v Wietersdorfu), Trg – ATUS Borovlje, Magdalen – St. Michael/L., Maria Gail – Landskron, Nußdorf – Lendorf, St. Andrä – Friesach, Treibach – Welzenegg

NOGOMET/PODLIGA-VZHOD

Bilčovs s suvereno zmago (3:0)

Navihači iz Bilčovsa niso niti za minuto dvomili o zmagi svoje ekipe, saj je ta v Klopincu pokazala zrel nastop. Gostje so bili v vsakem oziru boljši, za odločilne tri zadetke pri 3 : 0 pa so poskrbeli Ronacher (22.), Weber (23.) ter Velačič (53.).

Rezultati: Žrelec – ASV 1 : 3, Liebenfels – ATSV Wolfsberg 0 : 1, Šmarjeta/R. – Metnitztal 0 : 3, Ruda – Mostič 2 : 4, Grebinj – Velikovec 3 : 1, Launsdorf – Podkarnos 2 : 0, Klopinc – Bilčovs 0 : 3

5. krog (25./26. 8.): Velikovec – Ruda, ASV – Liebenfels, ATSV Wolfsberg – Grebinj, Mostič – Klopinc, Podkarnos – Šmarjeta/R., Bilčovs – Launsdorf, Metnitztal – Žrelec

1. razred D: Rikarjanom uspel bliskovit start

Rikarja vas je zagotovo najbolj presenetljiva ekipa v razredu. S štirimi zmagami v štirih tekmah je moštvo vroč kandidat za vstop v podligo. V tem krogu je »žrtev« bil Labot – Rikarjani so zmagali s 3 : 0. Prvo zmago je končno slavila tudi Žitara vas, ki je pred sezono štela v ozek

krog favoritov. Prav do tedaj vodeči Šmihel je v slabi tekmi moral kloniti z 0 : 3. Železno Kaplo je zadelek Partēja pripeljal do tesne zmage z 1 : 0 proti Eitwegu. V Globasnici pa so napadalci slavili »praznovanje«: Tinje so poslali domov kar s 5 : 1, odločilen »motor« pa je tokrat bil Buchwald s kar tremi zadetki.

Rezultati: Železna Kapla – Eitweg 1 : 0, Rikarja vas – Labot 3 : 0, Šentpavel – St. Stefan 0 : 1, Šmihel – Žitara vas 0 : 3, Globasnica – Tinje 5 : 1, Pokrče – Šentlenart 2 : 6, Metlova – Vovbre 0 : 0

5. krog (25./26. 8.): Tinje – Šentpavel, Eitweg – Pokrče, Vovbre – Rikarja vas, Labot – Globasnica, Žitara vas – Železna Kapla, Šentlenart – Metlova, St. Stefan – Šmihel

KOLESARJENJE

Nova pogodba za »Paco« Wrolich

Konec tedna so bile podpisane pogodbe pri kolesarski ekipi »Gerolsteiner«, tako je tudi Peter Wrolich podaljšal svoj angažma pri nemškem moštvu.

Tudi iz športnega vidika je kolesar iz Loč slavil uspeh:

2. razred E: Selani »blestijo« na vrhu lestvice!

S paradno predstavo se je ekipa iz Sel katapultirala na vrh lestvice. Proti Pliberku so igralci pokazali suvereno predstavo in že po prvem polčasu povedli z 2 : 0. Ob koncu so se Pliberčani vrnili domov s porazom 1 : 4, na strani Sel so zadeli Perč (2), Wassner in Dovjak.

Rezultati: Važenberk – Šmarjeta/R. 2 : 2, Dobrla vas – Preitenegg 2 : 2, Sinča vas – Frantschach 1 : 1, Žvabek – M. Rojach 4 : 3, Šentpeter – Reichenfels 5 : 1, Galicija – Djekše 0 : 1, Sele – Pliberk II 4 : 1

5. krog (25./26. 8.): Pliberk II – Važenberk, Djekše – Sele, Reichenfels – Galicija, M. Rojach – Šentpeter, Frantschach – Žvabek, Preitenegg – Sinča vas, Šmarjeta – Dobrla vas T. G.

pri »HEW Cyclastic« v Hamburgu je po poškodbi z istim časom kot zmagovalac Erik Zabel osvojil odlično 18. mesto. Prihodnji konec tedna ga čaka spet naslednji izziv. »Dirka v Zürichu je ena najtežjih na svetu. Nato pa sledi še »Poitou Cherantes« v Franciji, kjer sem lani postal drugi«, pravi »Paco« o svoji tekmovalni prihodnosti v naslednjih tednih.

SLOVENSKI ŠPORTNI PABERKI

Ob dobri igri remi z Romuni

Slovenska nogometna reprezentanca je minulo sredo na prijateljski tekmi v Ljubljani igrala z Romunijo 2 : 2. V prvem polčasu je selektor Srečko Katanec ugraval ekipo za pomembno kvalifikacijsko tekmo za SP z Rusijo (1. septembra v Ljubljani), ko zaradi kartonov ne bo igral Zahović. Temu primerna je bila učinkovitost slovenskih napadalcev – štiri izjemne prilike, a brez zadetka. Bolj učinkoviti so bili Romuni in z zadetkom Niculaeja v 15. minuti povedli. V drugem polčasu je vstopil v igro Zahović in v 56. minuti lepo podal Ačimoviću, ta je po preigravanju treh romunskih obrambnih igralcev v njihovem kazenskem prostoru preigral še vratarja Steleo in izenačil. Moldovan je v 66. minuti kaznoval grobo napako Marinka Galiča v obrambi in vzhodnjake še drugič povedel v vodstvo. Le devet minut kasneje je iz prostega strela za končnih 2 : 2 zadel Zahović in potrdil, da se bo Sloveniji njegova odsotnost na tekmi z Rusi še kako poznala.

Mariboru derbi v Ajdovščini

Derbi 5. igralnega dne v ligi Si.mobil so v Ajdovščini dobili petkratni državni prvaki, nogometaši Maribora, za katere sta zadel Madžar Sztipanovics in Šnofl. Častni zadelek za Primorje je dal Gregorič. Danes bosta HiT Gorica (ob 17. uri) in Olimpija (ob 19. uri) odigrali povratni tekmi predkroga pokala Uefa. Olimpija je tekmo doma proti azerbajdžanski Safi dobila s 4 : 0, Gorici pa so pri Nefčiju igrali 0 : 0. **Rezultati 5. igralnega dne v ligi Si.mobil:** Koper – Olimpija 1 : 0, Primorje Ajdovščina – Maribor 1 : 2, Korotan Prevalje – Domžale 0 : 1, Publikum Celje – Rudar (Velenje) 3 : 2, Šmartno – Mura 3

: 2, Triglav Kranj – HiT Gorica 2 : 0; **vrstni red:** Maribor in Koper po 12 točk, Primorje in Publikum po 10, Šmartno, Olimpija in Triglav po 7, Korotan 6, Mura, Domžale in Rudar po 4, HiT Gorica 1 **Pari 6. igralnega dne, 25. avgusta:** Rudar – Koper (20.00); **26. avgusta:** Mura – Triglav, Domžale – Publikum, Primorje – Korotan (vse ob 17. uri); Maribor – HiT Gorica (18.00); **27. avgusta:** Olimpija – Šmartno (17.00).

Slovenski košarkarji naredili za Turčijo

V okviru priprav na evropsko prvenstvo, ki se bo 30. avgusta pričelo v Turčiji, so slovenski košarkarji minuli konec tedna odigrali turnir v Novem mestu in dosegli tri zmage. Sprva so premagali Bosance (87 : 75), nato Nemce (83 : 67) in na koncu še Turke (75 : 72). Slovenski ekipe se je v zadnjem trenutku pridružil Ariel McDonald, ki je pred tremi leti prejel slovensko državljanstvo. Američan igra za evropske prvake, Maccabi iz Tel Aviva, in velja za najboljšega branilca v Evropi! Poleg njega so zvezdniki slovenske ekipe: Raso Nesterović (Minnesota), Marko Milič (Real Madrid), Sani Bečirovič in Matjaž Smodiš (oba Kinder Bologna).

Slovenski orli letijo visoko

Minuli torek je bila v francoskem Courchevelu pred 10 tisoč gledalci tretja tekma za poletno veliko nagrado v smučarskih skokih. Zmagal je Avstrijec Andreas Widhölzl, med deseterico pa sta se uvrstila Damjan Fras kot sedmi in Igor Medved kot osmi. V soboto je bila še tekma v Stamsu. Tam je zmagal Italijan Roberto Cecon, Medved je bil tretji in Fras četrti. V skupnem seštevku vodi Poljak Adam Malysz (238 točk), Medved (142) je šesti in Fras (119) osmi. Evropski del turneje je končan. Na Japonskem bodo tekme 6. septembra v Sapporu ter 8. in 9. septembra v Hakubi. D. T.

ŠAHOVSKI OREH št. 167

Silvo Kovač

Rugiadini – Jakobsen / 1962

Črni kmet na polju f3 se je vključil v belo pozicijo in onemogoča razvoj belih figur. Posredno ga varuje tudi črna trdnjava na f-liniji, zato se je črni, ki je na potezi, odločil za

kombinacijo, v kateri si bo priigral odločilno materialno prednost. Varianta ni težko odkriti, je pa poučna!

Rešitev št. 166

Z napadom na belo damo s potezo 1...Tc2! se prične zmagovita kombinacija črnega. Sedaj bi na 2.Lc2: sledilo 2...Se2 mat! Na 2.De3 sledi 2...Se2+ 3.Kf2 Sg4+ in šah in beli izgubi damo, s tem pa tudi partijo. Odlično medsebojno sodelovanje figur – posebno skakačev in dame – je botrovalo uspešni kombinaciji črnega!

